

Inhoud

- 1 Voor wie is deze brochure?** 4
- 2 Omzetbelasting** 5
  - 2.1 *Vrijstellingen* 5
  - 2.2 *Sponsorbijdragen, giften, subsidies en clubbladen* 7
  - 2.3 *Kantine* 9
  - 2.4 *Overschrijding van de vrijstellingsgrenzen* 13
  - 2.5 *Afirek van voorbelasting* 13
  - 2.6 *Administratieve verplichtingen* 13
  - 2.7 *Kleineondernemersregeling geldt niet voor sportverenigingen* 14
  - 2.8 *Sportcursussen* 14
  - 2.9 *Privatisering* 14
- 3 Loonbelasting/premie volksverzekeringen en premies werknemers-verzekeringen** 15
  - 3.1 *Wanneer is iemand “werknemer”?* 15
  - 3.2 *Wat is loon?* 18
  - 3.3 *Belastingvrije vergoedingen en verstrekkingen* 19
  - 3.4 *Feestdagenregeling* 24
  - 3.5 *Betalingen aan artiesten en beroepssporters* 24
  - 3.6 *Vrijwilligers* 26
  - 3.7 *Afdrachtverminderingen* 27
  - 3.8 *Loonbelasting en inkomstenbelasting* 27
- 4 Vennootschapsbelasting** 31
  - 4.1 *Sportvereniging met verschillende activiteiten (kantine)* 31
  - 4.2 *Vrijstelling voor sportvereniging met vrijwilligers* 32
- 5 Kansspelbelasting** 33
- 6 Betalingsmoeilijkheden** 35
- 7 Algemene verplichtingen en rechten** 36
  - 7.1 *Verplichtingen* 36
  - 7.2 *Rechten* 37
- 8 Heeft u nog vragen?** 38

Voor wie is deze brochure?

Deze brochure is bestemd voor penningmeesters en andere bestuursleden van sportverenigingen en -stichtingen. Waar verder in deze brochure wordt gesproken van “vereniging”, wordt ook bedoeld: stichting. Als voor stichtingen andere regels gelden, wordt dat vermeld.

De Belastingdienst en Uitvoering Werknemersverzekeringen (uwv) brengen gezamenlijk deze brochure uit. Vanaf 1 januari 2002 is uwv verantwoordelijk voor de uitvoering van de werknemersverzekeringen. In deze brochure vindt u dan ook informatie over belastingen, premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen waarmee uw vereniging te maken kan krijgen.

Hieronder vindt u enkele voorbeelden:

- Als uw vereniging een kantine heeft, is het mogelijk dat zij omzetbelasting moet afdragen. Voor sportverenigingen die geen winst beogen, gelden echter ook bepaalde vrijstellingen. Daarover leest u meer in hoofdstuk 3.
- Als uw vereniging personeel in dienst heeft, zoals trainers of onderhoudspersoneel, moet zij op het loon loonbelasting/premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen inhouden. Ook als uw vereniging artiesten laat optreden of afspraken maakt met beroepssporters, moet zij loonbelasting inhouden. In hoofdstuk 3 vindt u daarover meer informatie.
- Als uw vereniging met commerciële activiteiten winst beoogt of concurrentie uitoefent, kan zij belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting: zie hoofdstuk 4.
- Als uw vereniging kansspelen organiseert (bijvoorbeeld bingoavonden), kan zij te maken krijgen met heffing van kansspelbelasting: zie hoofdstuk 5.

Normbedragen en vrijstellingen kunt u vinden in de twee aanvullingsbladen die jaarlijks worden geactualiseerd. Aanvullingsblad 1 bevat de vrijstellingsgrenzen voor de loonbelasting en premie volksverzekeringen. Op aanvullingsblad 2 vindt u de vrijstellingsgrenzen voor de werknemersverzekeringen.

In hoofdstuk 6 en 7 staan enkele algemene onderwerpen: wat te doen bij betalingsmoeilijkheden en algemene rechten en verplichtingen.

In hoofdstuk 8 staat een overzicht van brochures die voor u van belang kunnen zijn. Ook wordt daar aangegeven waar u met vragen terecht kunt.

2

Omzetbelasting

Omzetbelasting staat in de praktijk beter bekend als btw. Vrijwel elke ondernemer heeft te maken met de heffing van omzetbelasting over de goederen die hij verkoopt en over de diensten die hij verricht. Die omzetbelasting ofwel btw berekent hij door aan zijn klanten en draagt hij af aan de Belastingdienst. Daarnaast betaalt hij zelf btw over de goederen en diensten die hij inkoop. Dit heet “voorbelasting”. Deze voorbelasting kan hij aftrekken van de btw die hij aan de Belastingdienst moet afdragen. Als hij over zijn inkopen meer btw heeft betaald dan hij over zijn omzet verschuldigd is, kan hij het verschil terugvragen bij de Belastingdienst.

Voor de omzetbelasting is een ondernemer: iemand die zelfstandig een bedrijf of beroep uitoefent. Dat betekent dat ook een sportvereniging meestal als ondernemer wordt aangemerkt. Dat wil echter nog niet zeggen dat uw vereniging altijd belastingplichtig is voor de omzetbelasting: er zijn namelijk enkele vrijstellingen. Sommige daarvan gelden speciaal voor sportverenigingen.

2.1 | *Vrijstellingen*

Voor bepaalde prestaties - dat zijn leveringen en diensten - gelden vrijstellingen. Over die prestaties brengt uw vereniging geen btw in rekening, en tegelijkertijd bestaat er geen recht op teruggaaf van de btw die leveranciers aan uw sportvereniging in rekening hebben gebracht. Hierbij maakt het verschil of het gaat om prestaties die vallen onder de hoofdactiviteiten van de vereniging, of om prestaties die vallen onder de nevenactiviteiten van de vereniging. Bij nevenactiviteiten gelden namelijk bepaalde grensbedragen.

Voorwaarde voor de vrijstelling is dat met de prestaties geen winst mag worden beoogd. Bij het behalen van exploitatieoverschotten is er in beginsel al sprake van het beoogen van winst. Dit is echter niet het geval als deze exploitatieoverschotten gebruikt worden ten dienste van de hoofdactiviteiten van de vereniging.

Let op! Deze vrijstellingen gelden alleen voor verenigingen, niet voor stichtingen. Voor stichtingen gelden de gewone regels die voor ondernemers van toepassing zijn.

Hoofdactiviteiten

De diensten die uw sportvereniging aan haar leden bewijst, zijn vrijgesteld van btw. Het gaat om activiteiten die rechtstreeks voortvloeien uit de doelstelling van de sportvereniging: het bevorderen van de sport en het gelegenheid geven tot sport. Alle andere activiteiten zijn nevenactiviteiten. Ook het verlenen van toegang tot wedstrijden, demonstraties en dergelijke valt onder nevenactiviteiten.

Let op! Voor watersportorganisaties geldt een aparte regeling. Meer informatie kunt u krijgen bij de Belastingdienst.

Over de contributies die de leden aan de vereniging betalen, hoeft uw vereniging geen btw af te dragen.

Nevenactiviteiten

Nevenactiviteiten zijn de niet-hoofdactiviteiten die bedoeld zijn voor financiële steun. Prestaties die vallen onder de nevenactiviteiten van uw sportvereniging, zijn vrijgesteld van btw als de ontvangsten bepaalde grenzen niet overschrijden:

- Voor leveringen van goederen is de grens € 68.067: bijvoorbeeld ontvangsten uit de verkoop van clubmaterialen, glazen, speldjes, dassen en andere verkoopacties.
- Voor diensten is de grens € 31.765: ontvangsten zoals entreegelden, sponsorgelden, opbrengsten uit reclameborden en shirtreclame.

Let op! Kantine-omzet telt in beginsel niet mee voor deze grens. Hiervoor geldt een afzonderlijke regeling. Zie paragraaf 2.3.

De grensbedragen gelden per categorie afzonderlijk. Als uw vereniging bijvoorbeeld voor meer dan € 68.067 aan goederen levert, en de opbrengsten uit de diensten zijn niet hoger dan € 31.765, dan is alleen de levering van goederen belast. De diensten blijven vrijgesteld.

Bij overschrijding van een grensbedrag voor een bepaalde categorie prestaties worden de ontvangsten voor die categorie *volledig* belast en dus niet pas vanaf het grensbedrag.

Het verlenen van toegang tot sportwedstrijden, sportdemonstraties en dergelijke is bij overschrijding van de grens belast met 6%. De overige inkomsten uit nevenactiviteiten zijn bij overschrijding van de grens belast met 19%.

Let op! Opbrengsten van leveringen en diensten die zijn vrijgesteld, tellen niet mee voor het toetsen van de ontvangsten aan de grensbedragen. Zie bladzijde 9: ontvangsten zonder btw.

De inkomsten uit toto- en lotto-activiteiten zijn vrijgesteld. Hiervoor heeft uw vereniging dus ook geen recht op aftrek of teruggaaf van btw die aan haar in rekening is gebracht.

2.2 | *Sponsorbijdragen, giften, subsidies en clubbladen*

Over contributiegelden van de leden hoeft uw sportvereniging geen btw af te dragen. Maar de inkomsten van uw sportvereniging hoeven niet alleen uit contributiegelden te bestaan. Andere inkomsten die vaak voorkomen zijn sponsorbijdragen, giften, subsidies en opbrengsten van clubbladen. Als tegenover deze inkomsten een tegenprestatie door uw sportvereniging staat, is over deze inkomsten in beginsel btw verschuldigd.

Sponsorbijdragen in geld en natura

Tegenover sponsorbijdragen staat meestal een tegenprestatie: het maken van reclame voor de sponsor (maar ook andere vormen zijn mogelijk). Deze sponsorbijdragen tellen mee voor de vrijstellingsgrens van € 31.765. Als uw vereniging boven de vrijstellingsgrens uitkomt, is uw vereniging btw verschuldigd over deze sponsorbijdragen. Deze btw moet uw vereniging in rekening brengen aan de sponsor en afdragen aan de Belastingdienst.

Een sponsor kan zijn bijdrage verstrekken in geld, maar ook in natura. Bijvoorbeeld: hij stelt shirts ter beschikking waarop zijn naam staat afgedrukt. Uw vereniging maakt daarmee reclame voor de sponsor en is dan over deze reclamediens btw verschuldigd. Voor de verstrekking in natura moet de sponsor uw vereniging een rekening met btw sturen. Uw vereniging moet aan de sponsor een rekening sturen voor de verrichte reclamediens. Of u btw moet berekenen, hangt af van het wel of niet bereiken van de € 31.765-grens).

Voor de vrijstellingsgrens geldt als waarde de inkoopwaarde (inclusief btw) of de voortbrengingskosten van de goederen die de sponsor ter beschikking stelt. U moet ook de waarde meetellen van de goederen die

de sponsor aan de afzonderlijke leden van uw vereniging ter beschikking stelt.

Sponsorstichtingen

Het komt voor dat de fondswerving van een sportvereniging is ondergebracht in een aparte rechtspersoon, bijvoorbeeld een sponsorstichting, een steunstichting of een stichting “Vrienden van ...”. Ook dan kunnen de genoemde vrijstellingen worden toegepast onder de volgende voorwaarden:

1. De verkoop van de goederen en het verlenen van de diensten moet op ‘het publiek’ gericht zijn en mag niet doorlopend of langdurig plaatsvinden.
2. Aan het publiek moet duidelijk zijn dat de opbrengst van de goederen en diensten bestemd is voor financiële ondersteuning van uw vereniging.
3. De grensbedragen van de vrijstellingen voor fondswervende activiteiten (zie paragraaf 2.1) gelden voor de gezamenlijke omzetten van uw vereniging en de aparte rechtspersoon.

Van deze goedkeuring is uitgesloten het verstrekken van spijzen en dranken ter gelegenheid van:

- bruiloften, feesten, jubilea en dergelijke festiviteiten met een persoonlijk karakter (vergelijk paragraaf 2.3);
- evenementen die worden georganiseerd voor een ruimere kring van bezoekers dan de leden (en hun familie) van uw vereniging;
- evenementen waarvoor artiesten worden aangetrokken, zoals dorpsfeesten en muziek- of volksdansfestivals.

Giften

Een gift is een bijdrage die uitsluitend uit vrijgevigheid wordt gedaan. Er staat van de kant van uw sportvereniging geen prestatie tegenover. Over giften is geen btw verschuldigd en ze tellen ook niet mee voor de vrijstellingsgrens van € 31.765. Over giften kan eventueel wel schenkingsrecht verschuldigd zijn. Meer informatie kunt u krijgen bij de Belastingdienst.

Subsidies

Of uw vereniging wel of geen btw verschuldigd is over subsidies die zij ontvangt, kan van geval tot geval verschillen. Het is daarom raadzaam om van tevoren contact op te nemen met de Belastingdienst.

Clubbladen

Over het opnemen van advertenties in de clubbladen en de verstrekking van clubbladen aan de leden is geen BTW verschuldigd als het gaat om een nevenactiviteit van de vereniging. Er bestaat dan ook géén recht op aftrek van in rekening gebrachte BTW.

Ontvangsten zonder BTW

Ontvangsten waarover geen BTW hoeft te worden afgedragen, zoals de opbrengst van de vrijgestelde verhuur van een veld of hal, de opbrengst van toto- en lottoactiviteiten en de inkomsten uit het clubblad tellen niet mee voor de beoordeling of de vrijstellingsgrens is bereikt. Zelfs als de vrijstellingsgrens wordt overschreden, hoeft uw vereniging hierover geen BTW af te dragen.

2.3 | *Kantine*

In deze paragraaf vindt u informatie die van belang is als uw vereniging een kantine exploiteert. U vindt hier onder meer de zogenaamde kantineregeling, een speciale vrijstellingsregeling voor de BTW.

Kantineregeling

Naast de algemene vrijstellingen die zijn genoemd in paragraaf 2.1, bestaat er nog een bijzondere regeling voor kantines van sportverenigingen. Deze “kantineregeling” houdt in dat over de kantine-omzet geen BTW verschuldigd is als de kantine-ontvangsten per jaar maximaal € 68.067 zijn. De regeling geldt alleen als de kantine-activiteiten als normale nevenactiviteiten van de sportvereniging kunnen worden aangemerkt: bijvoorbeeld kaart- en bingo-avonden. Onder normale nevenactiviteit wordt ook verstaan kantineactiviteiten die in rechtstreeks verband staan (ook wat tijdsduur betreft) met sportieve activiteiten van derden. Daarvoor gelden wel speciale regels. Neem contact op met de Belastingdienst als dit zich bij uw vereniging voor doet.

Als de ontvangsten hoger zijn dan de vrijstellingsgrens, wordt over het gehele bedrag BTW geheven. Als de omzet weer daalt tot of onder de € 68.067-grens, dan geldt de kantineregeling weer. In dat geval hoeft uw vereniging dus geen BTW af te dragen over de kantine-omzet. Neem bij incidentele overschrijding van de grens contact op met de Belastingdienst.

De regeling geldt niet als het gaat om andere dan normale nevenactiviteiten, zoals bruiloften en partijen. Als dergelijke activiteiten worden verricht, dan vervalt de kantineregeling voor alle kantineactiviteiten. Deze activiteiten zijn namelijk concurrerend tegenover de commerciële horeca. In dat geval kan wel de algemene vrijstelling van paragraaf 2.1 van

toepassing zijn. De kantine-opbrengst mag dan samen met alle andere diensten die vallen onder de nevenactiviteiten van uw vereniging, maximaal € 31.765 zijn. De kantine-opbrengst wordt namelijk beschouwd als opbrengst van diensten.

Het is niet verplicht om van de kantine-regeling gebruik te maken. Als de kantine-ontvangsten onder de € 68.067 blijven, kan uw vereniging er toch voor kiezen zich bij de Belastingdienst als ondernemer te melden. Dit kan in bepaalde situaties voordelig zijn, bijvoorbeeld bij een grote investering in de kantine, zoals een verbouwing. De vereniging is dan btw verschuldigd over de kantine-omzet. Zij kan dan de btw die aan haar in rekening is gebracht door bijvoorbeeld de aannemer, aftrekken van de btw die zij verschuldigd is aan de Belastingdienst. Als dit een negatief bedrag oplevert, volgt een teruggaaf van btw. Dit kiezen voor het betalen en terugvragen van btw kan echter alleen maar als de kantine-omzet tezamen met de opbrengst van de andere fondswervende diensten (sponsoring e.d.) hoger is dan € 31.765. De kantine-omzet wordt namelijk beschouwd als de vergoeding voor dienstverlening. Als de kantine-omzet tezamen met de opbrengst van de overige fondswervende diensten niet hoger is dan € 31.765 is er geen keus: de vrijstelling is verplicht van toepassing en er is geen mogelijkheid de investerings-btw terug te krijgen.

Als uw vereniging er vrijwillig voor kiest geen of niet meer gebruik te maken van de kantine-regeling, dan is deze keuze onherroepelijk. Over de omzet moet dan altijd btw worden afgedragen, ook als de omzet lager is dan € 68.067.

Soms wordt de kantine geëxploiteerd door een stichting die met de vereniging verbonden is. De stichting kan dan de kantine-regeling *niet* toepassen. De stichting is dan btw verschuldigd zoals elke andere horecaondernemer. Als de vereniging op verschillende plaatsen een accommodatie met een kantine heeft, geldt de kantine-regeling per accommodatie.

Speelautomaten

De ontvangsten uit speelautomaten vallen ook onder de kantine-opbrengsten en tellen dus mee voor de vrijstellingsgrens van € 68.067. De ontvangsten bestaan uit de bedragen die ten goede komen aan de vereniging. Bedragen die moeten worden afgedragen aan derden (bijvoorbeeld de eigenaar van de speelautomaten) hoeven niet te worden meegeteld. Vergoedingen die uw vereniging ontvangt voor het plaatsen van speelautomaten, moeten wel worden meegeteld voor de vrijstellingsgrens. Dit geldt zowel voor vergoedingen in geld als in natura.

Berekening van de BTW

Als uw vereniging geen gebruik maakt of kan maken van de kantinevrijstelling, moet zij BTW afdragen aan de Belastingdienst. De vereniging is BTW verschuldigd over de vergoeding. Dit is het totaal van de ontvangsten exclusief BTW. De BTW-tarieven zijn:

- 0% over tabaksartikelen;
- 6% over spijzen en dranken, met uitzondering van alcoholhoudende dranken;
- 19% over alcoholhoudende dranken en de meeste non-food artikelen (vloeit, aanstekers), en over andere prestaties zoals biljart, speelautomaten, enzovoort.

Als de BTW wordt berekend aan de hand van de ontvangsten inclusief BTW, moet u de ontvangsten vermenigvuldigen met $\frac{6}{106}$ (als het tarief 6% is) en met $\frac{19}{119}$ (als het tarief 19% is). In percentages is dit achtereenvolgens 5,66% en 15,97%. Als er op de ontvangsten verschillende tarieven van toepassing zijn, heeft u voor de berekening van de BTW verschillende mogelijkheden:

- 1 U splitst de ontvangsten direct naar het juiste tarief, bijvoorbeeld door gebruik te maken van een groepenkassa.
- 2 U berekent de BTW over de ontvangsten door uw inkopen te splitsen naar het tarief en daarna te verhogen met het door u toegepaste opslagpercentage. Deze methode is wat ingewikkelder; zie het voorbeeld hierna. Als u voor deze methode kiest, neem dan contact op met de Belastingdienst.
- 3 U gebruikt de eenvoudige methode door op de totale kantineontvangsten (inclusief de opbrengsten uit de verkoop van tabaksartikelen) een percentage van 11% toe te passen. Zie het voorbeeld op bladzijde 12.

Let op! Er moet een “bestendige gedragslijn” worden gevolgd. Dat betekent: er mag niet zomaar van berekeningsmethode worden veranderd.

Voorbeeld bij mogelijkheid 2

Kantine-ontvangsten			€ 75.000	
Inkopen tabaksartikelen	€ 3.000			
Opslagpercentage stel 10%	€ 300			
	<hr/>			
		+		
		→	€ 3.300	
Inkopen laag tarief	€ 15.000			
Opslagpercentage stel 200%	€ 30.000			
	<hr/>			
		+		
		→	€ 45.000	
BTW 6%	€ 2.700			
	<hr/>			
		+		
		→	€ 47.700	
			→	€ 51.000
				<hr/>
				€ 24.000
Verschuldigde BTW				
Omzet laag tarief	€ 2.700			
Omzet hoog tarief $19/119 \times € 24.000 =$	€ 3.831			
	<hr/>			
Totaal	€ 6.531			

Voorbeeld bij mogelijkheid 3

Kantine-ontvangsten

bier	€ 45.125
koffie	€ 16.973
frisdrank	€ 13.341
snacks	€ 6.777
tabaksartikelen	€ 4.885
biljart	€ 177
speelautomaten	€ 5.723
	<hr/>
	+
Totaal	€ 93.001

Verschuldigde BTW : $€ 93.001 \times 11\% = € 10.230$.

Van de verschuldigde BTW kan de BTW worden afgetrokken die andere ondernemers aan uw sportvereniging in rekening hebben gebracht voor hun leveringen en diensten in het kader van de kantine-activiteiten. Als de BTW die in rekening is gebracht, meer bedraagt dan de BTW die uw vereniging verschuldigd is, wordt het verschil door de Belastingdienst terugbetaald.

Let op! De facturen van de leveranciers waarop de BTW in rekening is gebracht, moeten aan bepaalde voorwaarden voldoen. Zie de brochure *Omzetbelasting: algemene regeling voor de BTW*. Deze is verkrijgbaar bij de Belastingdienst.

Consumpties en andere verstrekkingen voor eigen gebruik

Over verstrekkingen aan kantine medewerkers is geen btw verschuldigd. Bij verstrekkingen aan andere personen die binnen de vereniging werkzaam zijn (bijvoorbeeld bestuursleden, trainers en scheidsrechters) is btw verschuldigd over de inkoopwaarde als de werkelijke ontvangsten al meer bedragen dan de vrijstellingsgrens van € 68.067. Als de werkelijke ontvangsten onder de vrijstellingsgrens blijven, is er geen btw verschuldigd. De waarde van deze verstrekkingen telt niet mee voor de vrijstellingsgrens.

Nieuwbouw kantine

Bij nieuwbouw van een kantine is het volgende van belang: als uw vereniging onder de vrijstelling valt, is het mogelijk dat zij toch te maken krijgt met heffing van btw. Neem daarom vooraf contact op met de Belastingdienst.

2.4 | *Overschrijding van de vrijstellingsgrenzen*

Als uw vereniging is vrijgesteld van btw, maar op een gegeven moment blijkt dat de vrijstellingsgrenzen worden overschreden, neem dan contact op met de Belastingdienst.

2.5 | *Aftrek van voorbelasting*

Ook als een of meer vrijstellingsgrenzen worden overschreden, kan op kosten en investeringen die puur betrekking hebben op de sport, geen aftrek van voorbelasting plaatsvinden. De btw die drukt op kosten en investeringen die zowel voor belaste nevenactiviteiten als voor vrijgestelde sportactiviteiten worden gebruikt, kan naar evenredigheid in aftrek worden gebracht.

2.6 | *Administratieve verplichtingen*

Als uw vereniging belastingplichtig is voor de btw, moet zij zich houden aan een aantal administratieve verplichtingen, bijvoorbeeld:

- Uw vereniging moet de kantine-ontvangsten nauwkeurig boeken: zeker wekelijks, maar bij voorkeur dagelijks. Bijgehouden moet worden het bedrag dat zich na afloop van de boekingsperiode in de kas bevindt, vermeerderd met de bedragen die in die periode uit de kas zijn betaald. Daarnaast moeten deze betalingen uit de kantinekas steeds afzonderlijk worden geboekt.
- Uw vereniging moet een afzonderlijke administratie bijhouden van de btw die aan de vereniging in rekening is gebracht. Deze btw kan op de aangifte omzetbelasting worden afgetrokken in het tijdvak (jaar,

kwartaal of maand) waarin de factuur wordt ontvangen, ook als deze in een later tijdvak wordt betaald (dit is het zogenaamde factuurstelsel). Een andere mogelijkheid is om de btw af te trekken in het tijdvak waarin u die btw daadwerkelijk aan uw leveranciers heeft betaald (kassstelsel).

Let op! Er moet een “bestendige gedragslijn” worden gevolgd. Dat betekent: u mag niet op het ene moment het factuurstelsel gebruiken, en op het andere moment het kassstelsel.

2.7 *Kleineondernemersregeling geldt niet voor sportverenigingen*

Voor kleine ondernemers bestaat een soort reductieregeling voor de af te dragen btw. De regeling heet kleineondernemersregeling en is alleen bedoeld voor eenmanszaken en samenwerkingsverbanden, zoals een maatschap of vennootschap onder firma. Zij geldt dus niet voor sportverenigingen.

2.8 *Sportcursussen*

Voor cursussen die door de overkoepelende sportbonden, de provinciale sportraden, de sportstimuleringsorganisaties en de NFWS (de Nationale Federatie van Werkers in de Sport) worden verstrekt aan vrijwilligers die binnen de georganiseerde sportwereld werkzaam zijn, is goedgekeurd dat ze buiten de btw-heffing kunnen blijven. Dit geldt zowel voor sporttechnische cursussen (zoals trainers- en instructeursopleidingen) als voor niet-sporttechnische cursussen (zoals scheidsrechters-, bestuurskader-, sportmarketing- en sportmanagementcursussen). De opleidingen voor professionals die binnen de sportwereld werkzaam zijn (zoals de opleiding tot golf-, tennis- en zwemleraar en tot coach betaald voetbal) zijn in alle gevallen vrijgesteld van btw.

2.9 *Privatisering*

Als een gemeente in het kader van haar privatiseringsbeleid een sportaccommodatie overdraagt aan een sportvereniging kan dat gevolgen hebben voor de btw. Het is verstandig in die situaties contact op te nemen met de Belastingdienst.

3

Loonbelasting/premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen

Als uw vereniging loon uitbetaalt aan werknemers die bij de vereniging in dienstbetrekking zijn, moet op dat loon loonbelasting/premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen worden ingehouden. Uw vereniging moet zich dan bij de Belastingdienst en uwv Cadans in Amersfoort aanmelden als werkgever. uwv Cadans is een onderdeel van Uitvoering Werknemersverzekeringen (uwv).

Let op! De begrippen “werkgever” en “inhoudingsplichtige” worden in de praktijk vaak door elkaar gebruikt. In dit hoofdstuk wordt met “werkgever” ook “inhoudingsplichtige” bedoeld.

In dit hoofdstuk kunt u onder meer lezen wanneer uw vereniging werkgever is, wat onder “loon” moet worden verstaan, en welke regelingen er gelden voor kostenvergoedingen.

3.1 *Wanneer is iemand “werknemer”?*

Iemand is “werknemer” van uw vereniging, zodra hij bij de vereniging een “dienstbetrekking” heeft. Er is sprake van een dienstbetrekking als er een arbeidsovereenkomst is. Dat kan een schriftelijk arbeidscontract zijn, maar ook een mondelinge of stilzwijgend tot stand gekomen overeenkomst. Als iemand een arbeidsovereenkomst heeft met uw vereniging, dan is uw vereniging de “werkgever”.

De kenmerken van een dienstbetrekking zijn:

- De werknemer is verplicht gedurende enige tijd arbeid te verrichten.
- De werkgever is verplicht loon te betalen.
- Er bestaat een gezagsverhouding tussen werkgever en werknemer.

Er is sprake van een gezagsverhouding als het volgende geldt:

- De vereniging heeft, als werkgever, het recht om opdrachten en aanwijzingen te geven over werk dat moet worden gedaan.
- De werknemer moet zich aan deze opdrachten houden.

Let op! Er kan ook een gezagsverhouding en dus een dienstbetrekking zijn, als het gezag niet daadwerkelijk wordt uitgeoefend.

Soms brengt de aard van het werk met zich mee dat de gezagsverhouding op de achtergrond staat, bijvoorbeeld bij een trainer of manager. Bepalend is de feitelijke verhouding tussen het bestuur van de vereniging en de werknemer.

Fictieve dienstbetrekking

Soms is een arbeidsverhouding volgens de criteria die hiervoor zijn genoemd geen dienstbetrekking. Bijvoorbeeld omdat de gezagsverhouding ontbreekt. Sommige van die arbeidsverhoudingen worden toch als een dienstbetrekking beschouwd. Er is dan sprake van een fictieve dienstbetrekking. Voorbeelden hiervan zijn commissarissen en zogenoemde gelijkgestelden. Voor een fictieve dienstbetrekking als gelijkgestelde gelden de volgende voorwaarden:

- De werknemer moet doorgaans op ten minste twee dagen per week werken. Het aantal gewerkte uren per dag is niet van belang.
- Het bruto inkomen per week moet ten minste 40% van het voor de werknemer geldende minimum (jeugd)loon bedragen.
- De arbeidsverhouding moet voor onbepaalde tijd of naar verwachting voor een aaneengesloten periode van ten minste 30 kalenderdagen zijn aangegaan.

Er is alleen sprake van gelijkstelling als aan al deze drie voorwaarden is voldaan.

Dienstbetrekking op verzoek (opting-in)

Als een arbeidsverhouding van een medewerker geen echte of fictieve dienstbetrekking is, kan de medewerker er samen met de vereniging voor kiezen om de arbeidsverhouding toch als dienstbetrekking te beschouwen. Deze regeling wordt ook wel ‘opting-in’ genoemd. Als ervoor wordt gekozen om de regels voor de loonbelasting toe te passen op de arbeidsverhouding, hoeft hij zich alleen te melden bij de Belastingdienst met een ook door de vereniging getekende verklaring. Een melding vóór de eerste loonbetaling is voldoende; de Belastingdienst geeft geen beschikking af. Opting-in is alleen niet mogelijk als de medewerker de arbeid verricht als zelfstandig ondernemer.

Let op! Een dienstbetrekking op verzoek heeft alleen gevolgen voor de loon- en inkomstenbelasting. Er ontstaat bijvoorbeeld geen ontslagbescherming. De regeling geldt ook niet voor de premies werknemersverzekeringen.

Beroepssporters

Als uw vereniging beroepssporters in dienst heeft, dan moet u natuurlijk loonheffing inhouden op het loon en premies werknemersverzekeringen

berekenen. U moet echter in principe ook loonbelasting inhouden als uw vereniging afspraken maakt met beroepssporters die niet bij u in dienst zijn om voor een korte tijd sport te beoefenen. Daarbij maakt het ook niet uit dat uw vereniging misschien alleen een kostenvergoeding geeft voor de sportbeoefening. Voor betalingen aan beroepssporters die niet in dienstbetrekking zijn, bestaan aparte regels voor het inhouden van loonbelasting (zie paragraaf 3.5).

Artiesten

Artiesten die bij uw vereniging optreden, zullen meestal niet bij u in dienst zijn. Toch moet u bij artiesten in principe altijd loonbelasting inhouden op de gage. Daarbij maakt het ook niet uit dat uw vereniging misschien alleen een kostenvergoeding geeft voor het optreden. Voor betalingen aan artiesten die niet in dienstbetrekking zijn, bestaan aparte regels voor het inhouden van loonbelasting (zie paragraaf 3.5).

Wat moet de vereniging, als werkgever, doen?

Zodra iemand bij uw vereniging een dienstbetrekking heeft, is de vereniging “inhoudingsplichtig”. De vereniging moet dan onder andere het volgende doen:

- zich als werkgever melden bij de Belastingdienst en uwv;
- de identiteit van de werknemer vaststellen aan de hand van een Nederlands paspoort, gemeentelijke identiteitskaart of verblijfsdocument. De identiteit mag niet worden vastgesteld aan de hand van een rijbewijs. Een kopie van het identiteitsbewijs moet bij de loonadministratie worden bewaard;
- de werknemer een loonbelastingverklaring laten invullen;
- een administratie bijhouden van de betalingen en verstrekkingen (waaronder kostenvergoedingen) aan de werknemer;
- beloningen in geld en beloningen in natura vermelden in een loonstaat;
- loonbelasting/premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen inhouden op het loon van de werknemer en de ingehouden bedragen afdragen aan de Belastingdienst en uwv;
- jaarpogavekaarten invullen en opsturen naar uwv;
- loonbelastingkaarten invullen en opsturen naar de Belastingdienst;
- een jaarpogaf aan de werknemer verstrekken.

Uitgebreide informatie over de regels die gelden voor werkgevers vindt u in de *Handleiding loonbelasting, premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen*. Deze kunt u aanvragen bij de Belastingdienst.

Uw vereniging kan ook inhoudingsplichtig zijn voor bedragen die derden betalen aan een werknemer. Bijvoorbeeld: een sponsor is met uw vereniging overeengekomen maandelijks € 500 aan een speler van uw vereniging te betalen voor zijn sportprestaties of een trainer ontvangt rechtstreeks lesgeld van de leerlingen. Uw vereniging moet dan ook over die bedragen loonbelasting/premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen inhouden en afdragen. Raadpleeg bij twijfel de Belastingdienst en/of uwv.

3.2 | *Wat is loon?*

Loon is in beginsel alles wat een werknemer ontvangt op grond van zijn dienstbetrekking. Het gaat niet alleen om loon in geld, maar ook om loon in natura en aanspraken.

Loon in geld

De belangrijkste vorm van loon is “loon in geld”. Als uw vereniging aan iemand salaris, provisie, prestatiegeld enzovoort betaalt, dan is dat loon. Uw vereniging moet over het loon dat zij uitbetaalt, loonbelasting/premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen inhouden en afdragen aan de Belastingdienst en uwv.

Loon in natura

Ook als uw vereniging loon in natura verstrekt, moet de vereniging daarover loonbelasting/premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen afdragen. Bij loon in natura moet u bijvoorbeeld denken aan kleding, maaltijden, vrij reizen, vakantie-reizen, kortingen op artikelen.

Bij loon in natura moeten de loonbelasting/premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen worden berekend over de waarde. In het algemeen geldt de waarde in het economische verkeer; meestal is dat de winkelwaarde. Als het verstrekte loon in natura wordt gebruikt of verbruikt in de dienstbetrekking mag de waarde worden vastgesteld op het bedrag dat de werknemer zich bespaart.

Sommige vormen van loon in natura zijn geheel of gedeeltelijk vrijgesteld. Meer daarover leest u in paragraaf 3.3.

Aanspraken

Een aanspraak is een bepaald recht op een of meer toekomstige uitkeringen of verstrekkingen, zoals het recht op een uitkering of verstrekking op grond van de Ziekenfondswet. Aanspraken behoren in principe tot het loon waarover uw vereniging in principe

loonbelasting/premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen moet inhouden. Neem hierover contact op met de Belastingdienst en/of uwv.

3.3 *Belastingvrije vergoedingen en verstrekkingen*

Belangrijk voor sportverenigingen is de vraag: “Wat mogen wij aan kostenvergoedingen uitbetalen zonder dat er loonbelasting/premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen over moeten worden betaald?”.

Uw vereniging kan bepaalde onbelaste vergoedingen geven voor kosten die de werknemer maakt voor het uitoefenen van zijn dienstbetrekking. Verstrekkingen (loon in natura) worden zoveel mogelijk op dezelfde manier behandeld als vergoedingen. Als u bepaalde zaken onbelast mag vergoeden, dan mag u deze zaken meestal ook onbelast verstrekken. Als een vergoeding of verstrekking niet volledig onbelast is, geldt vaak een normbedrag dat u tot het loon moet rekenen. Het niet-vrije gedeelte van de vergoeding of verstrekking wordt belast.

Uw vereniging moet kunnen bewijzen dat (een gedeelte van) de vergoeding of verstrekking terecht niet is belast.

Voor onbelaste vergoedingen is het van belang welke afspraken uw vereniging maakt met de werknemer. Het gaat uitsluitend om vergoedingen die de vereniging afzonderlijk, naast het loon, betaalt of verstrekt. U kunt dus nooit kosten onbelast vergoeden, als die vergoeding een gedeelte van het overeengekomen loon is. Dit geldt ook als de hoogte van het loon dat u met uw werknemer bent overeengekomen, onder andere wordt bepaald door de kosten die de werknemer zal hebben.

Uw vereniging moet de onbelaste vergoedingen afzonderlijk, vooraf en gespecificeerd overeenkomen met de werknemer. Een voorbeeld van zo'n overeenkomst met specificatie vindt u op de bladzijden 28 en 29.

Meer informatie over vergoedingen en verstrekkingen kunt u vinden in de *Handleiding loonbelasting, premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen*. Deze is verkrijgbaar bij de Belastingdienst. De handleiding kunt u ook raadplegen op www.belastingdienst.nl.

Reiskosten woning-werk

Als een werknemer per jaar 60 keer of vaker heen en weer reist tussen woning en arbeidsplaats, is de reiskostenregeling van toepassing. Als arbeidsplaats geldt in dit verband meestal de sporthal of het sportpark waar de trainingen en thuiswedstrijden normaal gesproken plaatsvinden. Globaal houdt de reiskostenregeling in dat de reiskosten tot een bepaald maximum belastingvrij vergoed mogen worden. De hoogte van de onbelaste vergoeding hangt af van (zie aanvullingsbladen):

- de afstand tussen woning en werk;
- het aantal dagen per week dat gereisd wordt;
- de wijze waarop gereisd wordt: wel of niet met het openbaar vervoer.

Voor de werknemer die voor het woon-werkverkeer gebruik maakt van het openbaar vervoer, kunnen de kosten van de plaatsbewijzen onbelast worden vergoed. Als uw vereniging hiervan gebruik wil maken, moet zij onder andere de plaatsbewijzen van de werknemer op een overzichtelijke wijze administreren en bewaren. U mag de plaatsbewijzen ook belastingvrij verstrekken.

De reiskostenregeling wordt uitvoerig behandeld in de *Handleiding loonbelasting, premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen*.

Voorbeeld

A is trainer van een voetbalvereniging te Z. Hij woont in X. De enkele-reisafstand tussen X en Z bedraagt 18 km. Gedurende het seizoen verzorgt A op maandag en woensdag een training, terwijl hij op zaterdag om en om een uit- en thuiswedstrijd bijwoont. A reist met zijn eigen auto naar het sportcomplex in Z. Bij uitwedstrijden reist A eerst naar het sportcomplex van de voetbalvereniging. Daarvandaan reist hij met de spelersgroep per bus naar de plaats van de uitwedstrijd. A reist wekelijks drie keer heen en weer van zijn woning naar het sportcomplex. Voor deze reizen geldt de reiskostenregeling woning-werk.

Overige reiskosten

Als werknemers van uw vereniging met hun eigen auto zakelijke ritten maken, bijvoorbeeld voor uitwedstrijden, kan de vereniging een belastingvrije vergoeding geven per verreden kilometer. De vrijgestelde vergoeding voor reizen per auto bedraagt € 0,28 per kilometer.

Als uw vereniging meer vergoedt dan het geldende maximum (normbedrag), dan moet over het meerdere loonbelasting/premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen worden ingehouden.

Uw vereniging mag de gemaakte reiskosten alleen onbelast vergoeden als degene die de vergoeding krijgt per uitbetalingstijdvak een gespecificeerde declaratie inlevert. Hij moet daarop vermelden dat hij zijn eigen auto heeft gebruikt voor een zakelijke rit, wanneer de rit plaatsvond, wat de bestemming was en hoeveel kilometers er zijn verreden.

Als de reis via de sporthal of het sportpark van de vereniging gaat om daar werkzaamheden te verrichten, geldt de reis tussen woning en sporthal of sportpark als woon-werkverkeer.

Voorbeeld 1

Een trainer reist rechtstreeks met eigen auto heen en weer tussen zijn woning en de plaats van de uitwedstrijd: hij maakt een zakelijke rit, waarvoor een kilometervergoeding kan worden gegeven.

Let op! Als de trainer voor uw vereniging meer dan 60 keer per jaar naar de plaats van de uitwedstrijd reist (om daar bijvoorbeeld ook vergaderingen bij te wonen), is voor deze reizen de reiskostenregeling woning-werk van toepassing.

Consumpties en maaltijden

Een vergoeding of verstrekking van kleine consumpties die tijdens werktijd worden verbruikt, behoort niet tot het loon. Voor deze consumpties kan uw vereniging zonder verder bewijs een belastingvrije vergoeding betalen tot de bedragen per dag die worden genoemd in het aanvullingsblad. U mag deze belastingvrije vergoeding alleen geven als aan de werknemer geen consumpties tijdens werktijd worden verstrekt.

Voor maaltijden geldt dat maximaal 80 maaltijden per kalenderjaar onbelast verstrekt of vergoed kunnen worden. De maaltijd moet dan wel een zakelijk karakter hebben. Dit kan bijvoorbeeld zijn bij al dan niet verwacht overwerk of bij uitwedstrijden. Voorzover het aantal maaltijden per kalenderjaar meer dan 80 is (vergoedingen en verstrekkingen samen), moet per maaltijd een normbedrag bij het loon worden geteld. U mag van deze maaltijden ook alleen de kosten vergoeden, voorzover de kosten uitgaan boven dit normbedrag. De normbedragen vindt u in de aanvullingsbladen. Bij uitwedstrijden mag u een vast bedrag als onbelaste vergoeding geven voor een lunch. Als de lunch binnen de eerste 80 maaltijden van het jaar valt, is de vergoeding hoger. Ook deze bedragen vindt u in de aanvullingsbladen.

Maaltijden die niet zakelijk zijn, mag uw vereniging niet onbelast vergoeden. Als u de maaltijd verstrekt, wordt de werkelijke waarde tot het loon gerekend.

Kleding, schoeisel, attributen

Jaarlijks kan uw vereniging vergoedingen geven voor attributen zoals rackets, hockeysticks enzovoort (zie de aanvullingsbladen). Deze vergoedingen zijn belasting- en premievrij voorzover ze de gespecificeerde bedragen in de tabel niet overschrijden. De onbelaste kostenvergoedingen worden jaarlijks vastgesteld. Als de vergoeding hoger is dan het in de tabel opgenomen bedrag, dan moet de vereniging door middel van rekeningen aantonen dat er sprake is van een reële kostenvergoeding. Kleding kan alleen onbelast worden vergoed als er sprake is van werkkleding.

Onder werkkleding wordt verstaan:

- kleding die (nagenoeg) uitsluitend geschikt is om tijdens het werk te dragen, zoals uniformen en overalls;
- kleding die voorzien is van één of meer duidelijk zichtbare aan de vereniging gebonden beeldmerken (bijvoorbeeld een logo) met een oppervlakte van samen ten minste 70 cm². Deze voorwaarde geldt voor elk kledingstuk.

Schoeisel en accessoires worden als kleding beschouwd. Zij kunnen dus ook werkkleding zijn.

Let op! Kleding met het logo van de sponsor is alleen werkkleding als de naam van de sponsor is opgenomen in de naam van uw vereniging. Sportkleding en sportschoenen zullen meestal niet voldoen aan de definitie van werkkleding en kunnen voor de loonheffing dus niet onbelast vergoed worden.

Voor de werknemersverzekeringen kan sportkleding in 2002 vergoed worden tot de in aanvullingsblad 2 genoemde bedragen.

Als uw vereniging kleding ter beschikking stelt die niet aan de bovengenoemde voorwaarden voldoet, is dit onbelast zolang deze kleding aantoonbaar op de werkplek blijft.

Contributies, vakliteratuur

Voor contributies voor een vakvereniging, voor vakliteratuur, het op peil houden van vakkennis en het bezoek aan spelers door trainers, mag een bepaald bedrag per jaar onbelast worden vergoed. Dit bedrag vindt u in de aanvullingsbladen.

Overige kostenvergoedingen

Voor overige kosten bestaat een aparte regeling. Bij overige kosten moet u denken aan: zakelijke telefoongesprekken, materiaal zoals veters, onderhoudsmiddelen, sporttassen, een stopwatch en het wassen van werkkleding.

Als regel voor het belasting- en premievrij vergoeden van overige kosten geldt dat de vergoeding die uw vereniging aan iemand geeft niet meer mag zijn dan 15% van de totale vergoeding voor verblijfskosten en werkkleding/schoeisel/attributen (zie hiervoor).

Wijzigingen

Wetswijzigingen of wijzigingen in de omstandigheden van de werknemer kunnen gevolgen hebben voor de gemaakte afspraken over loon en kostenvergoeding. Om de gevolgen van wijzigingen goed te kunnen vaststellen, is het belangrijk al bij de contractonderhandelingen duidelijke afspraken over loon en kostenvergoedingen te maken met de werknemer.

Voorbeeld

Uw vereniging heeft met een werknemer de volgende afspraak gemaakt: hij krijgt jaarlijks een bedrag van € 5.000, waarvan € 4.000 loon en € 1.000 kostenvergoeding. Doordat de werknemer op een gegeven moment verhuist krijgt hij meer reiskosten. Als uw vereniging het jaarlijkse bedrag van € 5.000 niet wil verhogen maar wel een hogere reiskostenvergoeding wil geven, moeten de gemaakte afspraken over de hoogte van het loon en de kostenvergoedingen worden aangepast.

Omstandigheden waardoor loon en/of kostenvergoedingen kunnen wijzigen, zijn onder andere:

- Een werknemer verhuist waardoor zijn reiskostenvergoeding verandert.
- Een sponsor gaat een werknemer kleding (bijvoorbeeld een trainingspak en sportschoenen) verstrekken.
- De competitie-indeling verandert, waardoor de reisafstanden groter of kleiner worden.
- Een werknemer reist niet meer op eigen gelegenheid naar uitwedstrijden, maar gaat eerst naar het sportcomplex en van daaruit met de bus verder.
- Het aantal trainingsavonden per week verandert.
- De wet wordt gewijzigd waardoor bepaalde kosten niet meer, of tot een hoger of lager bedrag belastingvrij vergoed mogen worden.

Het is van belang dat uw vereniging dergelijke wijzigingen goed in de administratie vastlegt, en de overeenkomsten voor de kostenvergoedingen met de werknemers dadelijk aanpast.

3.4 | *Feestdagenregeling*

Geschenken ter gelegenheid van feesten zijn geen loon, voor zover ze per jaar in totaal niet meer bedragen dan € 136.

Het gaat hier om de volgende feesten:

- algemeen erkende feestdagen;
- Sinterklaas;
- de verjaardag en andere persoonlijke feestdagen van de werknemer;
- een jubileum van de vereniging.

Om te bepalen of de vrijstellingsgrens wordt overschreden, moeten de geschenken worden gewaardeerd op de waarde in het economische verkeer (meestal de winkelwaarde). Als voor deze geschenken een normbedrag geldt (zoals bijvoorbeeld voor fietsen), mag bij het beoordelen of de grens van € 136 is overschreden, worden uitgegaan van het normbedrag in plaats van de waarde in het economisch verkeer.

Als de werknemer *recht* heeft op een bepaald geschenk, is er geen sprake van een geschenk in de zin van deze regeling, maar is er sprake van loon.

3.5 | *Betalingen aan artiesten en beroepssporters*

Misschien geeft uw vereniging beloningen aan artiesten die worden uitgenodigd om voor de vereniging op te treden of aan beroepssporters waarmee uw vereniging heeft afgesproken dat zij voor korte tijd sport beoefenen. Ook als zij niet bij uw vereniging in dienst zijn, krijgt uw vereniging te maken met de regels voor de loonbelasting en premies werknemersverzekeringen. In bepaalde gevallen hoeft u geen loonbelasting of premies in te houden.

Meer informatie over artiesten en beroepssporters kunt u vinden in de *Handleiding loonheffing artiesten en beroepssporters*. Deze is bij de Belastingdienst verkrijgbaar. U kunt de handleiding ook raadplegen op www.belastingdienst.nl. Hierna vindt u een korte samenvatting van de regels in deze handleiding.

Artiesten

Als uw vereniging een feestavond met artiesten organiseert, is de vereniging inhoudingsplichtige van de artiesten. Dit betekent dat de vereniging loonbelasting/premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen moet inhouden en afdragen over de gage die zij aan de artiesten betaalt. Als u een evenement organiseert kunt u ook aansprakelijk gesteld worden voor de loonbelasting/premie

volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen die anderen moeten inhouden op de gage van de artiesten die optreden.

Als er een nettogage is afgesproken, moet dit nettobedrag eerst naar een brutobedrag worden omgerekend en zal de vereniging de loonbelasting moeten afdragen.

Als de vereniging de feestavond heeft laten verzorgen door een feestcommissie of een andere commissie van die vereniging, blijft toch de vereniging verantwoordelijk voor de afdracht van loonheffing en betaling van werknemersverzekeringen.

Gage is alles wat een artiest ontvangt voor een optreden. Tot de gage behoren bijvoorbeeld gage in geld, gage in natura en kostenvergoedingen. Ook als uw vereniging dus alleen een kostenvergoeding geeft, moet u in principe loonbelasting/premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen inhouden.

De gage kan worden verminderd met het bedrag van de kleinevergoedingsregeling of een kostenvergoedingsbeschikking van de Belastingdienst. Op grond van de kleinevergoedingsregeling mag de gage met maximaal € 136 per optreden worden verminderd. Als de artiest een hoger bedrag in mindering wil laten brengen voor kosten die hij maakt, dan heeft hij een kostenvergoedingsbeschikking nodig van de Belastingdienst. De premies werknemersverzekeringen berekent u ook over de gage, verminderd met het bedrag van de kleinevergoedingsregeling of een kostenvergoedingsbeschikking.

Beroepssporters

Als uw vereniging een wedstrijd organiseert waarbij u beroepssporters heeft uitgenodigd, dan moet uw vereniging ook loonbelasting/premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen inhouden op de gage en het prijzengeld van de beroepssporters. Als u een evenement organiseert kunt u ook aansprakelijk gesteld worden voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen die anderen moeten inhouden op de gage van de beroepssporters.

Vaak zijn het ontvangen van startgeld, de hoogte van het prijzengeld en begeleiding door trainers, coaches en artsen, aanwijzingen voor een beroepssporter. Voor de beroepssporter is de beoefening van sport een bron van inkomen. Een amateur is in principe geen beroepssporter. Korfbal, hockey en zwemmen zijn over het algemeen echte amateursporten. Bij sporten als voetbal, tennis, golf en schaatsen zal er eerder sprake zijn van beroepssport.

Gage is alles wat een beroepssporter ontvangt voor de sportbeoefening. Tot de gage behoren bijvoorbeeld gage in geld, gage in natura en kostenvergoedingen.

De gage kan worden verminderd met het bedrag van de kleinevergoedingsregeling of een kostenvergoedingsbeschikking van de Belastingdienst. Op grond van de kleinevergoedingsregeling mag de gage met maximaal € 136 per optreden worden verminderd. Als de beroepssporter een hoger bedrag in mindering wil laten brengen voor kosten die hij maakt, dan heeft hij een kostenvergoedingsbeschikking nodig van de Belastingdienst. De premies werknemersverzekeringen berekent u ook over de gage, verminderd met het bedrag van de kleinevergoedingsregeling of een kostenvergoedingsbeschikking.

3.6 | *Vrijwilligers*

Vrijwilligers zijn mensen die niet bij wijze van beroep voor uw vereniging werkzaamheden verrichten. Voor betalingen aan vrijwilligers gelden de volgende regels:

- 1 Als uw vereniging een vrijwilliger voor zijn vrijwilligerswerk uitsluitend een vergoeding verstrekt van niet meer dan in de aanvullingsbladen genoemde bedragen, wordt ervan uitgegaan dat de vergoeding dient om de uitgaven te bestrijden, die de vrijwilliger in verband met het verrichten van de arbeid moet maken. Er is dan geen sprake van een dienstbetrekking.
- 2 Als een vrijwilliger meer dan in de aanvullingsbladen genoemde bedragen ontvangt, moet de vereniging beoordelen of de vrijwilliger in fictieve dienstbetrekking werkzaam is bij de vereniging. Van belang is dan vooral of de vrijwilliger persoonlijk arbeid verricht op doorgaans ten minste twee dagen per week, en daarvoor een bruto-inkomen geniet dat doorgaans over een week ten minste twee vijfde van het wettelijk minimumloon bedraagt. Als dat zo is, dan is de vrijwilliger als “gelijkgestelde” in “fictieve dienstbetrekking”. De vereniging moet dan de aan de vrijwilligers uitbetaalde bedragen behandelen als loon en in de loonadministratie verwerken. Als er geen sprake is van een fictieve dienstbetrekking, is het voldoende om het totaal per vrijwilliger uitbetaalde bedrag op te geven. U kunt hiervoor bij de Belastingdienst het formulier *Opgaaf van uitbetaalde bedragen aan derden* aanvragen.
- 3 Als aan de vrijwilliger uitsluitend een onbelaste vergoeding wordt gegeven voor de werkelijk gemaakte kosten, dan is die vergoeding belastingvrij, ook al is de vergoeding hoger dan in de aanvullingsbladen genoemde bedragen. Wel moet de vereniging dan een opgaaf doen aan de Belastingdienst. Hiervoor kunt u bij de Belastingdienst het formulier *Opgaaf van uitbetaalde bedragen aan derden* aanvragen.

- 4 Als gedurende bepaalde weken (bijvoorbeeld door vakantie of ziekte) geen arbeid wordt verricht, mag over deze weken geen uitbetaling plaatsvinden. Een vaste kostenvergoeding voor kosten die naar redelijke verwachting ook tijdens vakantie of ziekte worden gemaakt, mag wel worden uitbetaald.

3.7 *Afdrachtverminderingen*

In een aantal situaties kan uw vereniging recht hebben op een vermindering van de af te dragen loonbelasting/premie volksverzekeringen. Bijvoorbeeld als een werknemer een loon verdient dat beneden bepaalde bedragen blijft. Meer informatie vindt u in de *Handleiding loonbelasting, premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen*. Deze is verkrijgbaar bij de Belastingdienst. U kunt de handleiding ook raadplegen op www.belastingdienst.nl.

3.8 *Loonbelasting en inkomstenbelasting*

De regels voor de loonbelasting verschillen op een aantal punten van de regels voor de inkomstenbelasting. Dit is vooral van belang voor werknemers van uw vereniging die een aangiftebiljet inkomstenbelasting invullen. Enkele verschilpunten worden hieronder aangegeven.

Auto ter beschikking gesteld

Als uw vereniging aan een werknemer een personenauto ter beschikking stelt die hij voor privé mag gebruiken, heeft dit géén gevolgen voor de loonbelasting. U meldt dit wel met een speciale code op de loonbelastingkaart. Voor de inkomstenbelasting moet wel met het gebruik van de personenauto rekening worden gehouden. Zie ook de brochure *Als u gaat reizen naar uw werk*, die verkrijgbaar is bij de Belastingdienst.

Reiskosten woning-werk en overige kosten

Voor de loonbelasting geldt dat de reiskosten woning-werk onder bepaalde voorwaarden volgens vaste bedragen belastingvrij vergoed kunnen worden (zie aanvullingsbladen).

Voor de inkomstenbelasting kunnen zij alleen reiskosten aftrekken als zij reizen met het openbaar vervoer of met de fiets. Zie ook de brochure *Als u gaat reizen naar uw werk*, die verkrijgbaar is bij de Belastingdienst. Uitgaven voor andere kosten zijn sinds 1 januari 2001 niet meer aftrekbaar.

Let op! Kilometervergoedingen voor uitwedstrijden en dergelijke moeten apart worden gedeclareerd.

Bijlage bij overeenkomst kostenvergoeding: specificatie

Reiskosten

- woon-werkverkeer	€	
.....		
- met openbaar vervoer. lever de plaatsbewijzen in	€ .....+	€ .....

Verblijfkosten bij uitwedstrijden

- consumpties	€	
- lunch	€	
- overige	€ .....+	€ .....

Attributen

- attributen	€	
- overige	€ .....+	€ .....

Specifieke kosten

- contributie vakvereniging	€	
- vakliteratuur	€	
- op peil houden vakkennis	€	
- contacten met pers, enz.	€	
- bezoek aan spelers	€	
- verzekeringen	€	
- diversen	€ .....+	€ .....
.....		

Diversen

- telefoon-/portokosten	€	
- kantoorartikelen	€	
- materialen zoals: stopwatch, sport- tas, onderhoudsmateriaal, enz.	€	
- representatie- en waskosten	€	
- diversen	€ .....+	€ .....
		€ .....
<u>Totaal</u>		€ .....

Let op! Kilometervergoedingen voor uitwedstrijden moeten apart worden gedeclareerd.

Om belastingvrij vergoed te kunnen worden, mag het bedrag bij “Diversen” niet hoger zijn dan 15% van de bedragen bij “Verblijfkosten” en “Beroepskleding/attributen” samen. Als het bedrag hoger is, moet dit aangetoond worden door middel van nota’s en dergelijke.

In het algemeen zijn verenigingen en stichtingen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting als zij een onderneming drijven of als ze werkzaamheden verrichten waarmee zij concurrentie uitoefenen. Een sportvereniging is daarom in de meeste gevallen niet belastingplichtig.

4.1 | *Sportvereniging met verschillende activiteiten (kantine)*

Als een sportvereniging verschillende activiteiten uitvoert, moet per activiteit worden bekeken of er sprake is van het drijven van een onderneming en van een winststreven. Dat laatste is bijvoorbeeld het geval bij het exploiteren van een kantine. Er is echter goedgekeurd dat sportverenigingen die voldoen aan speciale voorwaarden voor de exploitatie van een kantine, voor de beoordeling van de belastingplicht als één geheel worden beschouwd. Sportverenigingen zullen daarom, ook als zij een kantine exploiteren, in het algemeen niet belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting.

Voorwaarden voor exploitatie kantine

Als een sportvereniging die een kantine exploiteert aan de volgende speciale voorwaarden voldoet, wordt zij voor zowel het kantineresultaat als de overige resultaten uit de sportieve activiteiten als één geheel beschouwd. De vereniging is dan niet belastingplichtig, tenzij alle ontvangsten (aanzienlijk) meer zouden bedragen dan de uitgaven van de vereniging. De voorwaarden zijn:

- De kantine-exploitatie is een normale nevenactiviteit (dus geen hoofdactiviteit) van de sportvereniging.
- Exploitatie-overschotten worden uitsluitend gebruikt voor de hoofdactiviteit van de sportvereniging.
- De openstelling van de kantine staat in rechtstreeks verband met de sportieve *activiteiten* van de vereniging, ook wat betreft tijdsduur.

Let op! De openstelling van de kantine mag ook in rechtstreeks verband staan met de sportieve activiteiten van een derde persoon of vereniging. Voor deze situatie gelden de volgende aanvullende voorwaarden:

- De sportieve activiteiten van de derde zijn dezelfde als die van de sportvereniging of de sportaccommodatie is voor die sportieve activiteiten ingericht.
- De openstelling van de kantine voor derden moet rechtstreeks voortvloeien uit verplichtingen die de sportvereniging is aangegaan tegenover de eigenaar/verhuurder van de sportaccommodatie.

Voorbeeld

De sportvereniging is volgens het contract met de verhuurder verplicht de kantine te openen op tijdstippen dat de sportaccommodatie ter beschikking van de derde staat.

- De kantine wordt hooguit twaalf dagen per kalenderjaar opengesteld voor derden; de openstelling begint niet eerder dan één uur voor de sportieve activiteit van de derde en eindigt niet later dan één uur na afloop daarvan.

Let op! Als de sportvereniging niet aan deze voorwaarden voldoet, is zij belastingplichtig voor het kantineresultaat.

4.2 *Vrijstelling voor sportvereniging met vrijwilligers*

Als de vereniging voldoet aan de speciale voorwaarden voor de exploitatie van de kantine, kan zij toch belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. Dit is het geval als zij mede door het kantineresultaat structureel meer ontvangsten heeft dan uitgaven. De sportvereniging is ook belastingplichtig voor andere activiteiten (bijvoorbeeld fondswerving) waarmee zij overschotten behaalt en/of in concurrentie treedt. In deze twee gevallen is echter goedgekeurd dat de vereniging vrijgesteld kan worden van vennootschapsbelasting, onder de volgende aanvullende voorwaarden:

- Bij de feitelijke activiteiten van de sportvereniging staat de behartiging van een, sociaal belang (zoals de amateursport) op de voorgrond.
- De inkomsten worden uitsluitend gebruikt voor het bovengenoemde doel of voor een algemeen maatschappelijk belang.
- De inkomsten worden hoofdzakelijk verkregen door de inzet van vrijwilligers.
- Het streven naar winst moet van bijkomende betekenis zijn. De eventueel behaalde winst bedraagt in het jaar niet meer dan € 7.500, of in het jaar en de daaraan voorafgaande vier jaren tezamen niet meer dan € 37.500. Bij de berekening van deze bedragen mag u rekening houden met het feit dat de vrijwilligers gratis of tegen te lage betaling werkzaamheden verrichten. U mag daarvoor een fictieve kostenaf trek toepassen als de activiteiten waarmee de inkomsten worden verkregen geen ernstige verstoring van de concurrentieverhoudingen vormen ten opzichte van ondernemers in de profitsector. Als u wilt weten hoe u met die fictieve kosten precies rekening mag houden, kunt u contact opnemen met de eenheid van de Belastingdienst waaronder u valt.

Let op! Deze vrijstelling mag door de vereniging met een kantine alleen worden toegepast als ook voldoet aan de voorwaarden voor exploitatie van de kantine (zie paragraaf 4.1).

5

Kansspelbelasting

Als uw vereniging bingoavonden, verlotingen, prijsvragen of andere kansspelen organiseert, kan zij te maken krijgen met inhouding en afdracht van kansspelbelasting.

Prijsvragen waarbij een kunstzinnige of wetenschappelijke prestatie wordt gevraagd, vallen niet onder de kansspelen. Speelautomaten blijven ook buiten beschouwing.

De hoogte van de kansspelbelasting is afhankelijk van de hoogte van de prijs. Als het gaat om prijzen die niet in geld worden uitgekeerd, wordt de belasting geheven naar de waarde die de prijs heeft in het economische verkeer; meestal is dat de winkelwaarde.

Vrijstellingen

In de volgende gevallen wordt geen kansspelbelasting geheven:

- De prijs bedraagt niet meer dan € 454.
- De prijs is niet hoger dan de inzet benodigd bij deelname.

Als op een lot meerdere prijzen vallen, moeten deze prijzen bij elkaar worden geteld om te bepalen of de vrijstelling van toepassing is.

Tarief

De kansspelbelasting bedraagt 25% van de waarde van de prijs. Voor de berekening zijn er twee mogelijkheden:

- 1 De belasting komt voor rekening van de winnaar van de prijs. In dat geval moet uw vereniging 25% op de prijs inhouden. Gaat het om een prijs die niet in geld wordt uitgekeerd, dan moet de belasting worden verhaald op de prijswinnaar.
- 2 De vereniging neemt de belasting voor haar eigen rekening. In dat geval vermenigvuldigt u de prijs eerst met 100/75, en berekent u 25% van dat bedrag.

Voorbeeld

Bij een loterij bestaat de prijs uit een televisie ter waarde van € 600. De vereniging neemt de belasting niet voor haar rekening. Zij moet dan 25% van € 600 is € 150 aan kansspelbelasting verhalen op de prijswinnaar en afdragen aan de Belastingdienst.

Als de vereniging de belasting wel voor haar rekening neemt, dan wordt de berekening $100/75 \times \text{€ } 600 = \text{€ } 800$. De kansspelbelasting die moet worden afgedragen, bedraagt dan 25% van $\text{€ } 800 = \text{€ } 200$.

Aangifte en andere verplichtingen

Uw vereniging moet de kansspelbelasting inhouden op het tijdstip waarop de prijs ter beschikking is gesteld. Ze moet binnen een maand na het tijdstip van inhouding een aangiftebiljet kansspelbelasting inleveren bij de Belastingdienst en tegelijkertijd de verschuldigde belasting betalen. Een aangiftebiljet kansspelbelasting moet u schriftelijk aanvragen bij de Belastingdienst.

Verder moet uw vereniging aan de prijswinnaar - als die hierom vraagt - een nota kunnen geven met daarop de volgende gegevens:

- een omschrijving van het kansspel en een aanduiding van het lot waarop de prijs is gevallen;
- de naam en het adres van de prijswinnaar;
- de hoogte van de prijs (als de prijs niet in geld is uitgekeerd: een omschrijving van de prijs en een aanduiding van de waarde);
- het bedrag waarover de belasting is berekend;
- het bedrag van de belasting;
- het tijdstip waarop de prijs ter beschikking is gesteld.

De nota's moeten per kansspel van een doorlopende nummering worden voorzien. Uw vereniging moet een afschrift bewaren.

Ook moet uw vereniging een register bijhouden. Daarin moeten per kansspel de volgende gegevens worden vermeld:

- een omschrijving van het kansspel;
- de dag of de dagen waarop het kansspel plaatsvindt;
- een specificatie van de prijzen (bij prijzen die niet in geld zijn uitgekeerd: een omschrijving van de prijzen en een aanduiding van de waarde);
- het totale bedrag of de totale waarde van de prijzen;
- het totale bedrag waarover de belasting wordt berekend;
- de tijdstippen waarop de prijzen ter beschikking zijn gesteld;
- het bedrag van de belasting;
- de dag waarop de belasting is afgedragen.

Meer informatie vindt u in de brochure *Kansspelbelasting*.

6

Betalingsmoeilijkheden

Als uw vereniging belasting- en premieplichtig is, moet zij ervoor zorgen dat de betaling van de belasting bij de Belastingdienst of de betaling van de premienota aan uwv tijdig plaatsvindt. U vindt de gegevens over de (uiterste) betaaldatum op het aangifte- of aanslagbiljet of op de premienota.

In dit hoofdstuk vindt u informatie over wat er gebeurt als uw vereniging de aangifte niet op tijd inlevert, de belasting of premie niet op tijd betaalt, en wat u moet doen als uw vereniging betalingsmoeilijkheden heeft.

Aangifte of betaling niet op tijd

Als uw vereniging de aangifte niet op tijd inlevert (zie paragraaf 7.1), dan maakt de Belastingdienst en/of uwv een schatting van de verschuldigde belasting of premie. Uw vereniging krijgt dan een belastingaanslag of premienota, waar dit geschatte bedrag op staat. In veel gevallen legt de Belastingdienst en/of uwv dan ook nog een bestuurlijke boete op. Een bestuurlijke boete kan ook worden opgelegd als uw vereniging de belasting op aangifte niet op tijd betaalt. De Belastingdienst en uwv brengen uw vereniging afzonderlijk invorderingsrente en eventuele kosten in rekening als de belasting of premies niet op tijd worden betaald.

Bij betalingsmoeilijkheden: contact opnemen met de Belastingdienst en UWV

Het is mogelijk dat uw vereniging op een bepaald moment de belasting of premies niet op tijd kan betalen. Het is dan verstandig zo snel mogelijk contact op te nemen met de Belastingdienst en uwv. Uw vereniging kan dan vragen om uitstel van betaling of een betalingsregeling. De Belastingdienst en uwv beslissen per geval of uitstel van betaling of een betalingsregeling mogelijk is. Houdt u er rekening mee dat de Belastingdienst zeer terughoudend is met het toestaan van uitstel van betaling of een betalingsregeling voor loon- en omzetbelasting. Er wordt in ieder geval geen betalingsregeling verleend als uw vereniging voldoende vermogen heeft of ergens anders krediet kan krijgen.

Meer informatie vindt u in de brochure *Als uw onderneming de belasting niet op tijd kan betalen*.

Aansprakelijkheid van bestuurders

Bestuurders van een vereniging zijn in bepaalde gevallen hoofdelijk aansprakelijk voor niet-betaalde belastingen en premies. Om de aansprakelijkheid te voorkomen moet de vereniging altijd de administratie juist bijhouden en moet zij er voor zorgen dat de belastingen en premies volledig worden voldaan. Als uw vereniging toch de belasting en/of premies niet kan betalen, moet een bestuurder dat direct melden bij de Belastingdienst en uww.

Meer informatie vindt u in de brochure *Aansprakelijkheid van bestuurders*.

7

Algemene verplichtingen en rechten

In dit hoofdstuk vindt u een aantal algemene verplichtingen en rechten. Dit hoofdstuk is vooral van belang als uw vereniging belastingplichtig is voor een of meer van de belastingen die in deze brochure zijn behandeld.

7.1 | *Verplichtingen*

Hieronder vindt u beknopte informatie over aangifteplicht, informatieplicht en administratieplicht. Als uw vereniging niet voldoet aan deze verplichtingen, kan dit sancties tot gevolg hebben: een bestuurlijke boete, stafrechtelijke vervolging of een moeilijker bewijspositie bij een fiscale procedure.

Aangifteplicht

Als uw vereniging een aangiftebiljet krijgt uitgereikt, dan moet dit biljet waarheidsgetrouw worden ingevuld en op tijd worden ingeleverd bij de Belastingdienst. De uiterste inleverdatum staat aangegeven op de biljetten. Bij aangiften omzetbelasting, loonbelasting/premie volksverzekeringen en kansspelbelasting staat ook aangegeven wanneer de verschuldigde belasting binnen moet zijn bij de Belastingdienst. Bij een aangifte vennootschapsbelasting volgt eerst een aanslag waarop staat aangegeven hoeveel belasting er moet worden betaald en binnen welke termijn. Als uw vereniging ten onrechte geen aangiftebiljet heeft ontvangen terwijl

zij daarvoor wel in aanmerking komt, is zij verplicht zelf een biljet aan te vragen bij de Belastingdienst.

Informatieplicht

De Belastingdienst of uwv kunnen uw vereniging om gegevens en inlichtingen vragen die van belang zijn voor de belastingheffing en premieheffing sociale verzekeringen van de vereniging of van anderen (bijvoorbeeld van personen aan wie uw vereniging betalingen heeft verricht).

Uw vereniging is dan verplicht deze gegevens en inlichtingen te verstrekken. Ook is uw vereniging verplicht inzage te geven in boeken en andere stukken als de Belastingdienst of uwv daarom vragen. Beide instanties mogen hiervan kopieën maken.

Administratieplicht

Uw vereniging moet een administratie voeren waarin de gegevens die van belang zijn voor de belastingheffing, duidelijk en overzichtelijk zijn opgenomen. De bescheiden die tot de administratie behoren, moeten zeven jaar worden bewaard. Gegevens over onroerende zaken moet u tien jaar bewaren. Neem voor de specifieke eisen waaraan de administratie van uw vereniging moet voldoen contact op met de Belastingdienst.

7.2 *Rechten*

Een overzicht van de rechten die belastingplichtigen hebben ten opzichte van de Belastingdienst, vindt u in de brochure *Welke rechten heeft u bij de Belastingdienst?* Deze brochure is verkrijgbaar bij de Belastingdienst.

Enkele van de rechten die daarin staan vermeld, zijn:

- het recht op een behandeling volgens de beginselen van behoorlijk bestuur, zoals het recht op een gelijke behandeling
- het recht om een bezwaarschrift in te dienen als u het niet eens bent met een beslissing van de Belastingdienst;
- het recht op een spoedige behandeling van alle belastingaangelegenheden, zoals een snelle beslissing op een bezwaarschrift;
- het recht op geheimhouding door de Belastingdienst en uwv van de gegevens waarover zij beschikt (wel zijn er uitzonderingen mogelijk);
- het recht op uitstel van betaling bij tijdelijke betalingsmoeilijkheden;
- het recht op bijstand of vertegenwoordiging.

8

Heeft u nog vragen?

Deze brochure bevat algemene informatie. Het kan zijn dat u na lezing hiervan nog vragen heeft.

Voor algemene informatie kunt u (gratis) terecht bij de BelastingTelefoon voor ondernemers: 0800 - 0443, op maandag tot en met donderdag van 8.00 tot 22.00 uur en op vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur.

U kunt de Belastingdienst ook vinden op Internet. Het adres is: www.belastingdienst.nl

Voor specifieke vragen over uw eigen situatie kunt u terecht bij de eenheid van de Belastingdienst waaronder uw vereniging valt. Daar zijn ook de volgende brochures verkrijgbaar:

- Omzetbelasting: algemene regeling voor de btw;
- Handleiding loonbelasting, premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen;
- Handleiding loonheffing artiesten en beroepssporters;
- Als u gaat reizen naar uw werk;
- Kansspelbelasting;
- Als uw onderneming de belasting niet op tijd kan betalen;
- Aansprakelijkheid van bestuurders;
- Bezwaar, beroep of verzoek.
- Welke rechten heeft u bij de Belastingdienst?

Voor informatie over verzekeringsplicht en premieheffing werknemersverzekeringen kunt u terecht bij uwv Cadans in Amersfoort. Alle contactpersonen vindt u op de internetsite www.cadans.nl

Dit is een uitgave van:

Belastingdienst

en

Uitvoering Werknemersverzekeringen

september 2002